

Autoriseret kloakfirma dømt til at betale over kr. 200.000 i erstatning for, at færdigmelde et fejlbehæftet kloakarbejde, det ikke selv har udført

Retten i Odense har i marts 2015 afsagt dom i en sag, hvor et autoriseret kloakfirma har færdigmeldt og dermed indestår for et fejlbehæftet kloakarbejde, som reelt er udført af et andet firma

Sagen drejer sig kort fortalt om et kloakarbejde, som er udført i forbindelse med opførelse af et nyt enfamiliehus i 2005. Huset blev efterfølgende handlet i 2007.

De nye ejere havde jævnligt problemer med at kloakken stoppede, og fik i 2013 foretaget en TV inspektion. TV rapporten viste bl.a. indfaldne gummiringe, store luncker og forkert monteret vandlås med lugtgener til følge.

Køberen klagede til sælgeren over de konstaterede fejl. Sælgerens advokat afviste dog ethvert krav, hvorefter sagen gik til retslig afgørelse.

Af de forskellige forklaringer i retten fremgår det, at et ikke autoriseret firma har udført både det indvendige og udvendige kloakarbejde. Kloakarbejdet er afslutningsvist færdigmeldt til kommunen af et andet firma med autorisation som kloakmester.

Det fremgår endvidere af forklaringerne, at de to firmaer tidligere på andre kloakarbejder har fulgt samme fremgangsmåde med, at det autoriserede firma færdigmeldte kloakarbejder, som var udført af det ikke autoriserede firma.

Odense rets begrundelse og afgørelse

Retten lægger til grund, at fejlene på kloakinstallationen stammer fra håndværksmæssige fejl, begået under ejendommens opførelse, og at der derfor er tale om oprindelige fejl.

Retten konkluderer, at det autoriserede kloakfirma der har anmeldt og færdigmeldt arbejdet, er ansvarligt for kloakarbejdet, idet firmaet med sine erklæringer til kommunen indestår for det udførte arbejde.

Det autoriserede firma dømmes til at betale en erstatning på ca. 115.000. Dertil kommer procesrenter og sagsomkostninger samt udgifter til syns- og skønsmand m.v. I alt kr. 204.790,50.

Det skal nævnes, at sagen er anket til landsretten.

Morale

Moralen må være, at det både kan være risikabelt og dyrt, at overtræde reglerne i autorisationsloven.

Læs mere om

- Kontrolinstanser skal indberette
- Hvornår kræves tilladelse fra kommunen

- Regler for højvandslukker type 1
- Spørgsmål til vores svartjeneste

- Krav til CE mærkning

Denne sag er kørt som en civil retssag. Hvis forholdet også var blevet politianmeldt, ville det formentlig have medført en større bødestraf til både det uautoriserede firma, som havde udført arbejdet, og til det autoriserede kloakfirma som har færdigmeldt kloakarbejdet.

Kloakmestereksamen 2015

145 personer var den 20. april 2015 til den teoretiske kloakmestereksamen på 10 forskellige skoler rundt om i landet

Deltagerantallet er gennem de senere år desværre gået en del tilbage. Som eksempel kan nævnes, at der i 2006 var 315 deltagere. Gennem de senere år har antallet været jævnt faldende, for i år at nå bunden med 145 deltagere.

Til gengæld er der i år den laveste dumpeprocent gennem de sidste mange år, idet kun godt 13 % af årets deltagere er dumpet. Dumpeprocenten har ligget på lidt over 20 % de senere år, men hvis vi går længere tilbage i tiden, var der ofte over 30 % der dumpede.

Dumpeprocenten i 2015 svinger mellem 0 % på de bedste skoler og 33 % på de skoler med det dårligste resultat.

Typegodkendelsesordning for minirensaanlæg ophæves

Der er nu kommet en harmoniseret europæisk standard for minirensaanlæg, og som følge heraf skal den danske typegodkendelsesordning fjernes

Danmark har siden 1999 haft en lovpligtig typegodkendelsesordning for minirensaanlæg. I denne er der skrappe udlederkrav, og der er tillige krav om, at der skal indgås en serviceaftale mellem anlægsejeren og producenten.

Disse krav er nu fjernet og erstattet af den europæiske standard EN 12566-6, hvorefter minirensaanlæg blot skal være CE mærket for, at de lovligt må bruges. I EN 12566-6 er der ikke så skrappe udlederkrav som i den danske typegodkendelsesordning, og der er heller ikke krav om serviceaftale.

Hvad gør Danmark så for at fastholde de høje kvalitetskrav til minirensaanlæg

For at fastholde kvalitetskravene har Naturstyrelsen i øjeblikket en ny spildevandsbekendtgørelse i høring.

I den nye spildevandsbekendtgørelse stilles der krav til rensklasser, og til hvor meget der må udledes i de forskellige rensklasser. Derudover stilles der krav om etablering af en serviceordning mellem anlægsejeren og en serviceansvarlig.

Hvad gør kloakmesteren for at sikre lovlig installation af minirenselanlæg

Der findes mange minirenselanlæg på det europæiske marked som er CE mærket efter EN 12566-6. Der er dog ingen garanti for, at disse anlæg opfylder de danske udlederkrav. Derfor kan disse anlæg godt være ulovlige i Danmark, selvom de er CE mærket.

Byggeriets Kvalitetskontrol anbefaler kloakmestre der skal installere minirenselanlæg, at sikre sig dokumentation for nedennævnte punkter inden installation:

- Minirenselanlægget skal være CE mærket efter EN 12566-6 (se DOP erklæring)
- Leverandøren skal udlevere dokumentation for, at minirenselanlægget opfylder renskrav i den nye spildevandsbekendtgørelse, bilag 3

Serviceordning kan være et godt nyt forretningsområde for kloakmestre

I den nye spildevandsbekendtgørelse er der ikke krav om, at serviceaftalen skal indgås mellem producenten og anlægsejeren.

Kloakmesteren kan tilbyde

Det betyder, at kloakmesteren kan tilbyde at være serviceansvarlig person, og dermed udføre det lovpligtige årlige serviceeftersyn hos anlægsejeren.

Den serviceansvarlige skal udføre service efter anlæggets manualer og anvisninger, og der skal foretages kontrol af, om anlægget renser godt nok. Resultatet af service indføres i en rapport, som skal sendes til kunden og kommunen.

Når den nye spildevandsbekendtgørelse er vedtaget, vil Byggeriets Kvalitetskontrol udarbejde en skabelon til standardrapport, som den serviceansvarlige kloakmester kan bruge i forbindelse med udarbejdelse af rapport for service på minirenselanlæg.

Denne skabelon til servicereport kommer på www.bygge kvalitet.dk og kan frit hentes og føjes til virksomheden KLS system.

Alle Kontrolinstanser skal nu indberette resultatet af auditbesøg til Sikkerhedsstyrelsen

Fra 1. januar 2015 er reglerne for kontrolinstansernes indberetning til Sikkerhedsstyrelsen skærpet væsentligt.

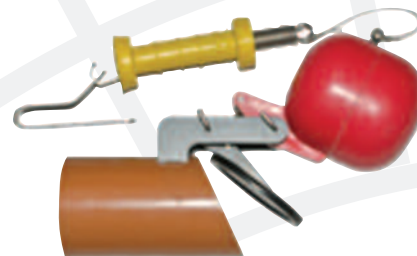
Alle kontrolinstanser indberetter nu resultatet af auditbesøget, herunder hvilke afvigelser og anmærkninger der er konstateret i de enkelte virksomheder, i Sikkerhedsstyrelsens digitale indberetningssystem (SIDIS).

Sikkerhedsstyrelsen vil bl.a. bruge indberetningerne til statistik og i forbindelse med fremtidige regelændringer m.v.

Præcisering af reglerne for brug af højvandslukker type 1

Byggeriets Kvalitetskontrol får jævnligt spørgsmål om fortolkning af reglerne for brug af højvandslukker type 1, som i Danmark alene må bruges på ledninger udenfor bygning.

Eksempel på et højvandslukke type 1:

Højvandslukke type 1 kan derfor ikke CE mærkes efter den europæiske højvandslukke standard, EN 13564. Type 1 skal i stedet gennemgå en førstegangs afprøvning af et uvildigt laboratorium. Laboratoriet skal i en testrapport angive hvilke krav højvandslukket har bestået, og testrapporten skal foreligge inden højvandslukket må sælges på markedet.

Hvis det af testrapportens konklusion fremgår, at højvandslukket opfylder EN 13654-1 og 13564-2, må højvandslukket alene bruges på spildevandsledninger uden fækalier.

Hvis højvandslukket ønskes brugt på fækalieholdige afløbsledninger skal det af testrapporten fremgå, at højvandslukket opfylder EN 13564-3.

Kun lille brugerreds

Højvandslukke type 1 må under alle omstændigheder kun bruges på spildevandsledninger ved en lille brugerreds (fx enfamiliehus), og ved brug på fækalieholdige ledninger skal lukket desuden forsynes med alarm.

Krav til CE mærkning af byggevarer

Byggevarer der er omfattet af en europæisk standard (EN Standard), skal CE mærkes. Der skal til CE mærkningen medfølge en såkaldt ydeevneerklæring, i daglig tale en "DoP".

Som hjælp til kloakmestre m.v. har Byggeriets Kvalitetskontrol offentliggjort en liste over byggevarer til afløbsinstallationer, som skal være CE mærkede

Liste over byggevarer til afløbsinstallationer som pt. skal være CE mærkede

1. Højvandslukker til bygninger
2. Afløbsrender
3. Brønde af fibercement
4. Pumpeanlæg for bygninger og parceller
5. Vakuum ventiler
6. Stigetrin til underjordiske adgangsrum (brønde)
7. Faste stiger til brønde
8. Bundfældningstanke, præfabrikerede (max 50 PE)
9. Bundfældningstanke, præfabrikerede i sæt til samling på stedet (max 50 PE)
10. Minirenselanlæg, præfabrikerede med integreret bundfældningstank (max 50 PE)
11. Minirenselanlæg, præfabrikerede til udledning fra bundfældningstank (max 50 PE)
12. Olie- og benzinudskillere
13. Fedtudskillere
14. Rør og formstykker af beton
15. Brønde af beton
16. Gummipakninger og termoplast (tætningsringe) til rør der anvendes til vand og afløbsanlæg
17. Rør og fittings af rustfrit stål
18. Rør, brønde og fittings af glaseret ler
19. Rør og fittings af støbejern

En løbende ajourført liste med henvisning til EN standard og ikrafttrædelsesdato kan endvidere ses på www.bygge kvalitet.dk

Hvornår kræves der tilladelse fra kommunen i forbindelse med montering af rottespærre?

Byggeriets Kvalitetskontrol har haft kontakt til Esbjerg og Aarhus kommune for, at undersøge hvordan sådanne sager sagsbehandles.

Generelt kan det siges, at montering af rottespærre på privat grund hverken kræver tilladelse eller anmeldelse til kommunen. Hvis kloakmesteren på trods heraf indsender en færdigmelding med tegning, er kommunen forpligtet til at arkivere det indsendte i sagsarkivet på den pågældende adresse.

Kloakmesteren skal som led i sin kvalitetsstyring udlevere en drifts- og vedligeholdelsesplan og en tegning, som viser placeringen af rottespærren til kunden. Service på en rottespærre kræver normalt, at rottespærren tages op af brønden for rengøring og kontrol inden genmontering. Et sådant arbejde er autorisationskrævende. Kloakmesteren kan derfor med fordel tilbyde kunden en serviceaftale med et årligt service på rottespærren.

I mange større byer er bygninger placeret helt ud mod skel, det betyder ofte at brønden på stikledningen er placeret i fortovet. I disse tilfælde kræves dispensation hos kommunen, inden en rottespærre monteres.

Idet proceduren i forbindelse med montering af rottespærre ikke er ens i alle kommuner anbefaler Byggeriets Kvalitetskontrol, at kloakmesteren indhenter oplysninger om, hvordan han skal forholde sig inden rottespærre monteres.

Spørgsmål til vores svartjeneste

Vi får dagligt mange henvendelser fra kloakmestre m.v. med spørgsmål.

Herunder er gengivet nogle af de spørgsmål og vore svar, som kan have generel interesse.

Spørgsmål

Er der krav om CE mærkning af pumpebrønde?

Svar

Ja, pumpebrønde skal være CE mærkede efter EN 12050-1 til brug ved fækalieholdigt spildevand, og efter EN 12050-2 ved fækaliefrit spildevand. Producenten skal udlevere dokumentation herfor i form af en ydeevneerklæring (DoP).

Spørgsmål

Hvad er fejl og mangler ved et kloakarbejde?

Svar

Det er et noget bredt formuleret spørgsmål, men grundlæggende er det fejl og mangler hvis:

- Det udførte arbejde ikke stemmer overens med det, der er aftalt mellem kunde og kloakmester
- Arbejdet ikke er udført fagmæssigt korrekt
- Hvis de materialer kloakmesteren har valgt, ikke er lovlige eller ikke er af sædvanlig god kvalitet

Vi får tit henvendelser fra kloakmestre, som er i tvivl om hvordan de skal forholde sig, når de modtager klager fra kunder.

Hvis kundeforholdene drejer sig om fejl og mangler som kunden selv er ansvarlig for, kan klagen umiddelbart afvises som grundløs. Det kan dreje sig om følgende:

- Kunden har i forbindelse med arbejdets udførelse krævet arbejdet udført på en bestemt måde eller med bestemte materialer
- Slitage som følge af almindeligt brug
- Mangelfuld vedligeholdelse
- Fejl eller mangler i tegninger og beskrivelser udleveret af kunden eller hans rådgiver

I sidstnævnte situation skal kloakmesteren dog gøre indsigelse, hvis der i tegninger eller beskrivelser er åbenlyse fejl eller mangler.

Dokumentation sikres

Hvis kunden kræver arbejdet udført på en bestemt måde som strider mod reglerne, eller af materialer der ikke er egnede eller godkendte, er det meget vigtigt, at kloakmesteren sikrer sig dokumentation for, at det er kunden, der har bestemt måden eller materialerne.

Denne dokumentation kan sikres i en afvigelsesrapport.

Kloakmesteren skal være opmærksom på, at hans firma via deres statslige autorisation er forpligtet til, at arbejdet udføres lovligt og efter reglerne.

Det kan derfor være risikabelt at acceptere løsninger, der overtræder regler i fx bygge lov, autorisationslov eller miljølov. Her vil myndighederne kunne drage kloakfirmaet til ansvar på trods af, at kloakfirmaet kan dokumentere, at de bare har fulgt kundens krav.

Spørgsmål

Hvilke krav er der til montering af alarm på olie- og benzinudskillere?

Svar

I den europæiske standard for olie- og benzin udskillere, EN 858-1 angives, at udskiller skal være forsynet med automatisk lukkeanordning og automatisk alarm.

Kommunen har dog mulighed for at tillade brug af udskiller uden automatisk lukke og alarm, ved at give dispensation.

Inden der gives dispensation, bør kommunen vurdere lokale forhold, fx recipientens følsomhed, arealernes beliggenhed og om overfladeafstrømning kan give problemer andre steder.

Spørgsmål

Min kunde har afledning af tagvand til en faskine. Når det regner kraftigt kan faskinen ikke tage alt vandet. Kunden ønsker at jeg bare skal lave overløb fra faskinen til skelbrønden. Må jeg det?

Der er fællessystem i området, og jeg kan af højdeforholdene se, at der er risiko for opstemning i faskinen fra hovedkloakken. Kan der monteres højvandslukke på overløbet fra faskinen?

Svar

Det kan godt lade sig gøre at udføre overløb til skelbrønden, men inden arbejdet udføres, skal der indhentes tilladelse hertil hos kommunen.

Det er ikke tilladt, at montere højvandslukke på regnvands afløb. Hvis der er risiko for opstemning af spildevand til faskinen, må der etableres pumpebrønd med kontraventil på overløbsledningen.

Spørgsmål

Er det tilladt at udføre en påboring på en ø 200 mm tagbrønd for, at tilslutte tagvand fra en tør ledning?

Svar

Det er i princippet tilladt, såfremt påboringen kan udføres på en måde, så tømning af sandfanget efter påboringen kan foregå let, og at der bruges en manchete til samlingen, hvor producenten indestår for tæthed ved påboring på en ø 200 mm brønd.

Det er dog ikke en løsning byggeriets Kvalitetskontrol vil anbefale.

Spørgsmål

Må et omfangsdræn tilsluttes en ø 200 mm tagbrønd?

Svar

Nej, dræn må ikke tilsluttes brønde under 300 mm i diameter.

Spørgsmål

Skal der ansøges hos kommunen ved etablering af et nyt omfangsdræn om en bolig?

Svar

Ja, etablering af omfangsdræn og tilslutning heraf til en afløbsinstallation kræver tilladelse fra kommunen.

Spørgsmål

Er det tilladt for et autoriseret kloakfirma, at bruge et ikke autoriseret firma som underentreprenør?

Svar

Nej, underentreprenører der udfører autoriseret arbejde skal være selvstændigt autoriseret.

Spørgsmål

Er der krav om, at et kloakfirma skal udlevere drifts- og vedligeholdelsesplan til ejeren eller brugeren efter udførelse af et nyt kloakarbejde?

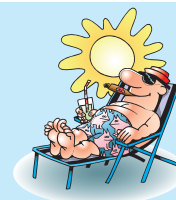
Svar

Ja, kloakfirmaet skal udlevere en instruktion i drift og vedligeholdelse sammen med en ajourført tegning, der viser placeringen af de installationer, der skal vedligeholdes.

Der gøres opmærksom på, at der kan hentes drifts- og vedligeholdelsesvejledninger på www.bygge kvalitet.dk

Byggeriets Kvalitetskontrol ønsker alle en rigtig god sommer

I ugerne 29 - 30 - 31 er kontoret bemandet med en sekretær.
Ved meget vigtige henvendelser vil det være muligt, at blive omstillet til en auditor.

Medarbejderne hos Byggeriets Kvalitetskontrol A/S er klar til at hjælpe de tilsluttede virksomheder med vejledning om KS-systemer, med efteruddannelse samt svartjeneste på kloak- og afløbsområdet.

Direktør / Lead auditor
Klaus Inging Hansen
Direkte tlf.: 72 16 02 42
Mobil: 40 29 76 74
kih@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Morten Nørgaard
Direkte tlf.: 72 16 02 39
Mobil: 24 49 13 74
mnr@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Jens Peder Guldborg
Direkte tlf.: 72 16 02 87
Mobil: 22 36 29 90
jpg@bygge kvalitet.dk

Sekretær
Lotte Baungaard Sørensen
Direkte tlf.: 72 16 02 40
lbs@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Johs. Pedersen
Direkte tlf.: 72 16 02 43
Mobil: 24 59 81 91
jop@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Casper Høj Sørensen
Direkte tlf.: 72 16 02 41
Mobil: 20 63 51 36
chs@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Jacob Bunde-Pedersen
Direkte tlf.: 72 16 02 44
Mobil: 28 57 61 12
jbp@bygge kvalitet.dk

Sekretær
Susanne Vase
Direkte tlf.: 72 16 00 76
sva@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Keld Madsen
Direkte tlf.: 72 16 00 45
Mobil: 24 83 52 06
kma@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Hans Erik Hansen
Mobil: 51 53 33 71
heh@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Tommi Andersen
Mobil: 23 27 10 72
taa@bygge kvalitet.dk

Sekretær
Rikke Schütt Andersen
Direkte tlf.: 72 16 00 77
rsa@bygge kvalitet.dk